

Handlingar

till mötet med
styrelsen för NU-sjukvården

30 oktober 2014

Ärende 5

Ärende 5

Sommarrapport 2014

Sammanfattning av sommaren

Början av sommaren var relativt sett lugn, medan andra delen kännetecknades av ett högt söktryck på akutmottagningarna och hög medelbeläggning. Ett gott samarbete över gränser, helhetssyn, och medarbetare som löste de situationer som uppstod gjorde att även de perioder som var hårdast belastade kunde hanteras. Samarbetet med kommunerna har varit gott.

Ledningssystem – Sommarplanering 2014

Ledningssystemet fastställdes 2011 och utgör bas för sommarplaneringen i NU-sjukvården. Planeringen inför sommaren 2014 inleddes under hösten 2013. Sommarplaneringsgruppen startade sitt arbete redan under hösten 2013. Diskussion och dialog fördes i sjukhusledning, på den strategiska utvecklingsgruppen och den centrala samverkansgruppen. Verksamheterna förde dialog i samverkansgrupper och på arbetsplatsträffar.

För att lösa kompetensförsörjningen, framför allt när det gällde bristen på sjuksköterskor, arbetade rekryteringsenheten på HR på bred front och på både kort och lång sikt.

Brist på framförallt sjuksköterskor gjorde att osäkerheten om hur många vårdplatser som skulle kunna hållas öppna kvarstod under hela våren och antalet vårdplatser under sommaren kunde inte fastställas förrän i maj.

Informationsflödet säkrades genom att det internt lades upp en särskild webbplats där nyhetsartiklar, information och dokument om sommaren samlades. På den externa webbplatsen lyftes vårdinformation och länkar till 1177 fram. Mediearbetet bedrevs proaktivt.

Vårdplatskoordinering och handlingsplan vid överbeläggningar

Dokumentet ”Sjukhusövergripande riktlinjer vid överbeläggningar i NU-sjukvården” (Ledningssystemet/styrande dokument) utgör grund för handlingsplanen vid överbeläggningar. Verksamheterna använder också egna åtgärdstrappor. NU-sjukvårdens handlingsplan för sommaren 2014 inklusive åtgärder när alla disponibla vårdplatser riskerar att beläggas beskrivs i bilaga 1.

Vårdplatser under sommaren

Antalet fastställda vårdplatser var på grund av bemanningsläget färre än önskat. Jämfört med sommaren 2013 hade NU-sjukvården 29 färre vårdplatser under den period då neddragningarna var som störst.

NU-sjukvården har upplevt ett gott samarbetsklimat med kommunerna som har försökt och till stora delar lyckats att i tid ta hem utskrivningsklara patienter. För vissa kommuner och patientgrupper har det dock funnits kapacitetssvårigheter vilket har lett till ett antal kvarliggande utskrivningsklara patienter och jämfört med förra året en väsentligt högre

intäkt. Varken för NU-sjukvården eller patienterna är detta tillfredsställande.

Patientsäkerhet

Antalet registrerade vårdskador minskade jämfört med sommaren 2013. Men det är svårt att dra några säkra slutsatser av detta. Förlossningen var hårt belastad vilket kan ha haft betydelse vid några allvarliga avvikelse, som är under utredning.

Hård belastning och överbeläggningar innebär en patientsäkerhetsrisk och en del som lyfts fram vid årets utvärdering är svårigheterna att upprätthålla sekretess och integritet, inte minst på akutmottagningen och vårdavdelningar.

Områdenas bild av sommaren

Område barn/KK

Inflödet av patienter till såväl förlossning/BB och neonatal som avdelning 45 var stort. Försöket på avdelning 34 att minska antalet sjuksköterskor per pass och bemanna upp med fler undersköterskor visade sig bli alltför sårbart. Stängningen av BUP under två veckor fungerade väl. Samarbetet över klinikgränser fungerade väl, men avdelning 45 uppfattade trots det att det var betungande att ha ansvar för fyra olika specialiteter.

Område diagnostik

Transfusionsmedicin hade på grund av sjukskrivningar och maskinella problem en besvärlig sommar. För att klara sommaren stängde provtagningen. Röntgen i Uddevalla hade en hög belastning på nätterna. I övrigt fungerade sommaren inom diagnostiken väl. Medicinsk teknik fick skjuta upp inplanerade arbeten på akuten då varken vatten eller gas fanns installerade på undersökningsrummen. Stoppet på all IP-telefoni och på all IT drabbade verksamheter som var igång. Även regnet som föll i augusti drabbade verksamheterna, i synnerhet patologen och laboratoriemedicin.

Område medicin och akut

Årets sommar var jämförbar med sommaren 2013 med högt tryck på vårdplatser och akuten. Däremot fungerade ambulansverksamheten bättre. Tack vare att medarbetare från andra vårdavdelningar gick in och tog extrapass kunde ytterligare stängningar inom neuro-rehab undvikas i juli. Dock hade fler AIM-platser (allmän internmedicin) behövts. Akuten kunde hantera sin situation, trots pågående ombyggnationen. Samarbetet med kommunerna var gott.

Område opererande specialiteter

Sommarsituationen blev för området bättre än förväntat och bemanningen stämde i stort sett med behovet och bättre i jämförelse med tidigare år. Söktrycket på akutmottagningen var högt vid vissa enskilda dagar, då ledtiden till läkarundersökning och till en vårdplats på vårdavdelning blev längre än acceptabelt. De avdelningar som "flyttat ihop" uppfattade många vinster med samboförhållandet och lärandet var stort över gränserna.

Område vuxenpsykiatri

Fram till mitten av juli var sommaren relativt lugn med få överbeläggningar. Därefter ökade trycket och det var ständiga överbeläggningar och en stor vårdtyngd hos flera av de patienter

som var inskrivna. Inom framförallt rättspsykiatrin innebar den låga sjuksköterskebemanningen att sjuksköterskor fick ta utökade ansvarsområden. Lösningen att samla all slutenvårdsspsykiatri på NÄL och Brinkåsen var positiv då det medgav en bättre logistik genom exempelvis minskat behov av transport av patienter.

Insatser för att bemanna sommaren

För att lösa kompetensförsörjningen arbetade NU-sjukvården med en rad aktiviteter både före och under sommaren, bland annat annonsering på nätet och i media, affischering på högskolor och deltagande på vårdmässor på olika orter. Upprepade öppet hus för sjuksköterskor arrangerades. HR ringde alla sjuksköterskestudenter i avgångsklasserna på Högskolan Väst för att etablera en personlig kontakt. En ny kontakt med studentkårens utskott SPUR etablerades. NU-sjukvården började också använda sociala medier i rekryteringssyfte.

NU-sjukvården tilldelades regionala medel för att anställa nyutexaminerade sjuksköterskor på förstärkt yrkesintroduktion. Det resulterade i att 34 sjuksköterskor anställdes i januari och 36 i juni genom denna åtgärd. Utvärdering av de som anställdes i januari visade att sjuksköterskorna var nöjda med introduktionen och att de var förberedda inför sommaren.

NU-ambulansen genomförde egna marknadsföringsinsatser. Det gav effekt med flera anställningar. En annan satsning var en intern utbildning för 15 undersköterskor till ambulanssjukvårdare. Den väckte stort intresse och bidrog bland annat till att bemanningen för ambulansen blev bättre denna sommar.

Trots stora ansträngningar kvarstod bristen på sjuksköterskor och även biomedicinska analytiker. Bemanningsföretag kontaktades och skulle leverera, men kunde inte helt leva upp till det som utlovats. Då många pass var obemannade beslutade NU-sjukvården att tillämpa särskild sommarersättning för extra pass. Detta tillämpades för sjuksköterskor och biomedicinska analytiker inom riktade områden. Bristen fanns framför allt inom område medicin och akut, men även inom psykiatri, kirurgi, barn- och kvinnosjukvården. Ersättningsnivån vid extra pass var 130 kr/ timma.

Facklig dialog

Den fackliga dialogen har förts enligt NU-sjukvårdens samverkansavtal. Vi har gemensamt verkat för att lösa uppkomna situationer. En gemensam utvärdering gjordes vid sommargruppens möte i september.

Jämförelse kostnad sommaren 2014 med sommaren 2013

Sammanfattningsvis var kostnaderna under sommaren 2014 för personal och bemanningsföretag totalt sett i paritet med motsvarande period 2013.

Totala lönekostnader för NU-sjukvården var ca 2,6 procent högre juni-september 2014 jämfört med motsvarande period 2013, vilket nästan motsvarar 2014 års löneökning som var drygt 2,5 procent.

Den totala övertidskostnaden för perioden juni-september 2014 ökade med ca 1,3 mnkr exklusive sociala avgifter. För område Medicin och Akut minskade dessa kostnader med drygt 1 mnkr exklusive sociala avgifter under samma period. Den kvalificerade övertiden minskade med 250 tkr, medan övrig av övertid ökade.

Särskilda ersättningar i form av extra ersättningar för arbetspass ökade med knappt 1,2 mnkr exklusive sociala avgifter, vilket innebär mer än en fördubbling jämfört med 2013. Det är främst Område Medicin som använt de extra ersättningarna.

Kostnader för bemanningsföretag var ca 2,9 mnkr högre perioden juni-augusti 2014 jämfört med samma period föregående år. Det var kostnader för köp av sjuksköterskor som ökade mest. Av ökningen motsvarar 1,7 mnkr köp av sjuksköterskor. Det var nästan bara område Medicin och Akut som använde bemanningssjuksköterskor.

Sommaren i media

Sommaren 2014 var, liksom föregående två somrar, relativt lugn utifrån ett medieperspektiv. Denna sommar återspeglades det även i att antalet frågor till presstjänsten var något lägre än tidigare år. NU-sjukvården arbetade proaktivt såväl inför som under sommaren. Exempelvis lades varje vecka – vid behov oftare – rapporter ut på webben som speglade det aktuella läget och kommenterades av ledningsansvariga.

Journalisterna hade olika infallsvinklar, utöver återkommande frågor om överbeläggningar, rekrytering av sommarvikarier och läget på akuten och förlossningen. Exempel på specifika frågor under årets sommarperiod: Hur påverkar värmeböljan inflödet av patienter, och har fler patienter blivit stuckna av getingar eller bitna av huggormar? Alla mediefrågor ledde dock inte till publicering. I de fall publicering skett kom NU-sjukvården till tals, som exempelvis vid frågan om hur många hyrläkare som NU-sjukvården anlitar. I P4 Väst var det i juni en debatt mellan Vårdförbundet och NU-sjukvården angående bristen på sjuksköterskor. Samarbetet mellan kommunikatörer och chefer fungerade bra, inte minst tack vare den i förväg bestämda linjen att chefläkare eller tf chefläkare i första hand skulle vara talespersoner.

Sommaren 2015

Verksamhetsområdena har identifierat lärdomar och förbättringsförslag som de arbetar med inför nästa sommar. Sommargruppen är redan igång inför sommaren 2015. NU-sjukvården deltar också i VGR:s planering.

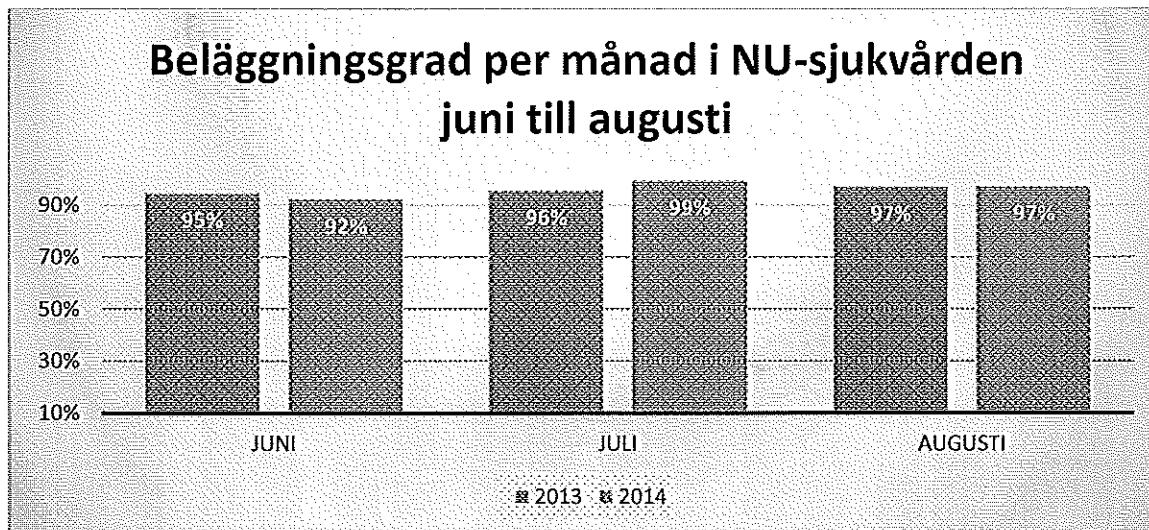
Tabeller och diagram

Fastställda vårdplatser

	2014			2013		2012
Område	Antal fastställda vårdplatser maj	Sommarned-dragning v 29-30	v 29-30	Antal fastställda vårdplatser maj	v 29	v 28-33
Medicin och Akut						
Summa område	341	-62	279	315	258	284
Opererande						
Summa område	196	-65	131	203	175	133
Barn- kvinnosjukvård						
Summa område	114	-15	99	102	94	93
Vuxenpsykiatri						
Summa område	158	-11	147	158	158	156
Totalt antal fastställda vårdplatser Inkl avd 34, 35, BUP, RPV	809	-153	656	778	685	666

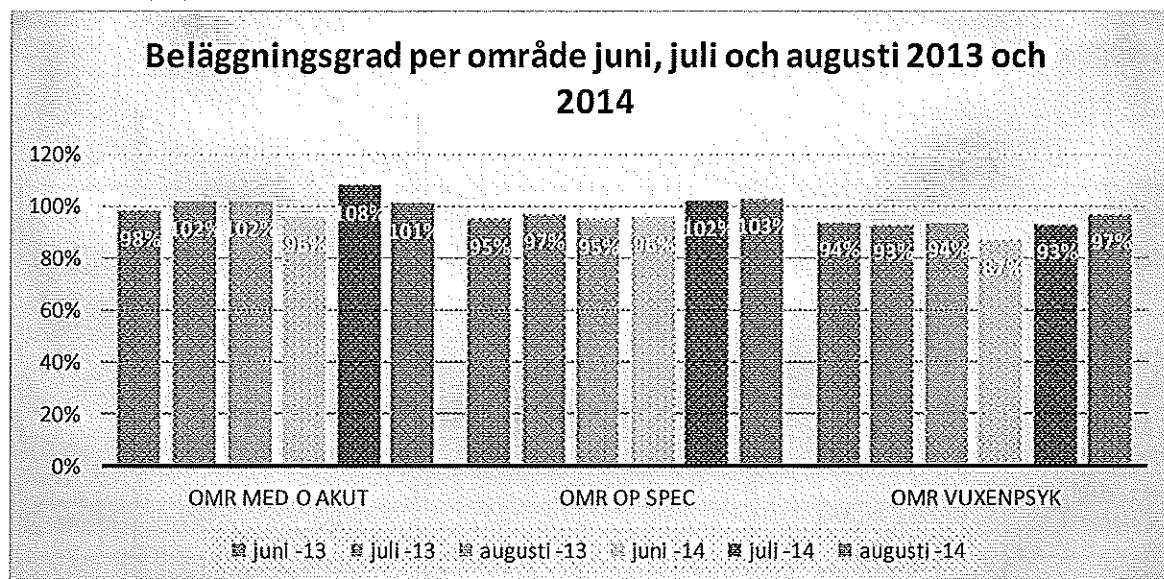
Tabellen visar hur många vårdplatser NU-sjukvården har i normalfall och hur det har sett ut under sommarmånaderna efter att neddragningar gjorts.

Beläggningsgrad per månad

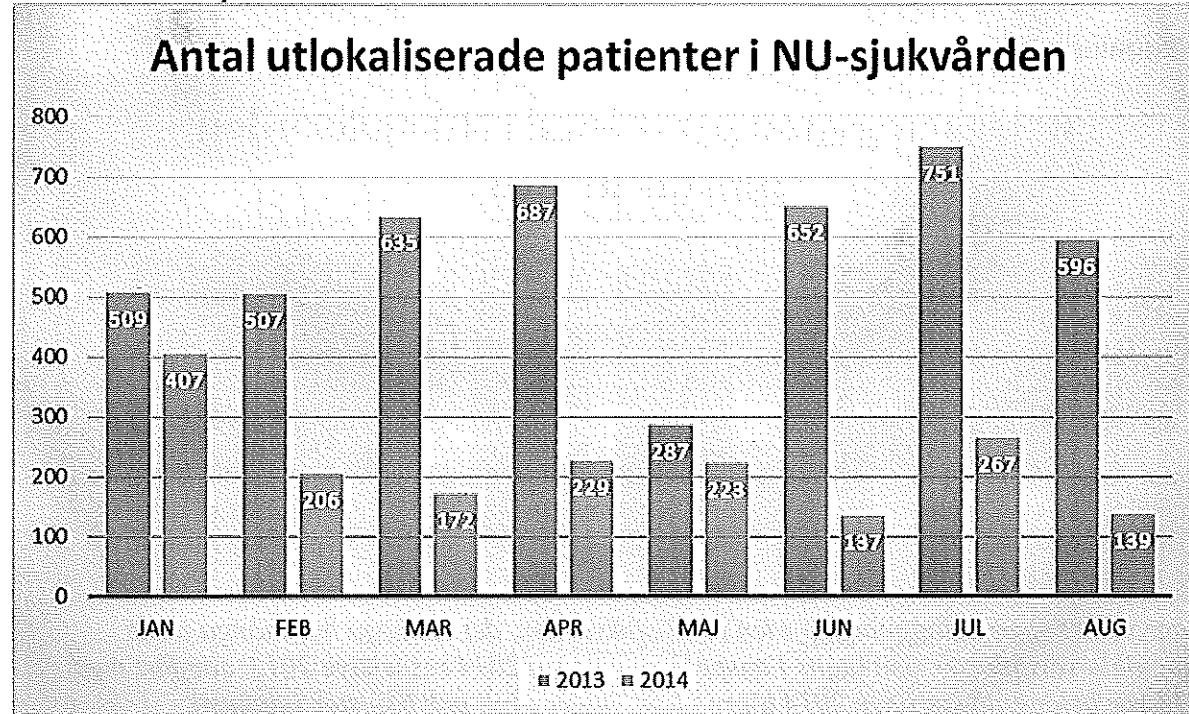
Diagrammet visar beläggningsgraden i NU-sjukvården, det vill säga hur många av de disponibla vårdplatser som tagits i anspråk sommaren 2014 respektive 2013. Jämfört med 2013 var beläggningsgraden 2014 lägre i juni, högre i juli och lika stor i augusti.

Beläggningsgrad per område

Diagrammet visar beläggningsgraden för områdena medicin och akut, opererande och vuxenpsykiatrin sommaren 2013 respektive 2014.

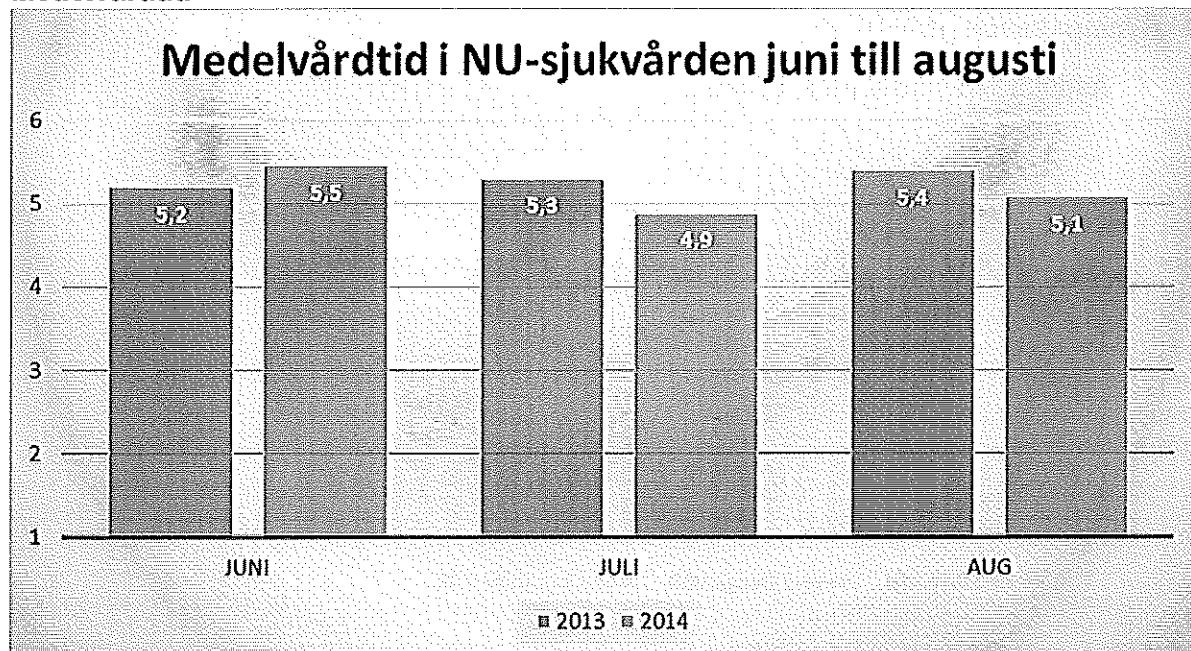
Utolokaliseraade patienter

Diagrammet visar en kraftig minskning av antalet utlokaliseraade patienter 2014 jämfört med 2013, det vill säga patienter som vårdats på en annan vårdenhet än den som har specifik kompetens och medicinskt ansvar för patienten. Under sommaren 2013 fanns det dock vårdplatser dedikerade för medicinpatienter på andra områden vilket förklarar det stora

antalet utlokaliserade patienter. Då det rörde sig om patienter utvalda enligt särskilda kriterier borde de egentligen inte räknas som utlokaliserade enligt Socialstyrelsens definition och en jämförelse mellan åren är därför svår att göra.

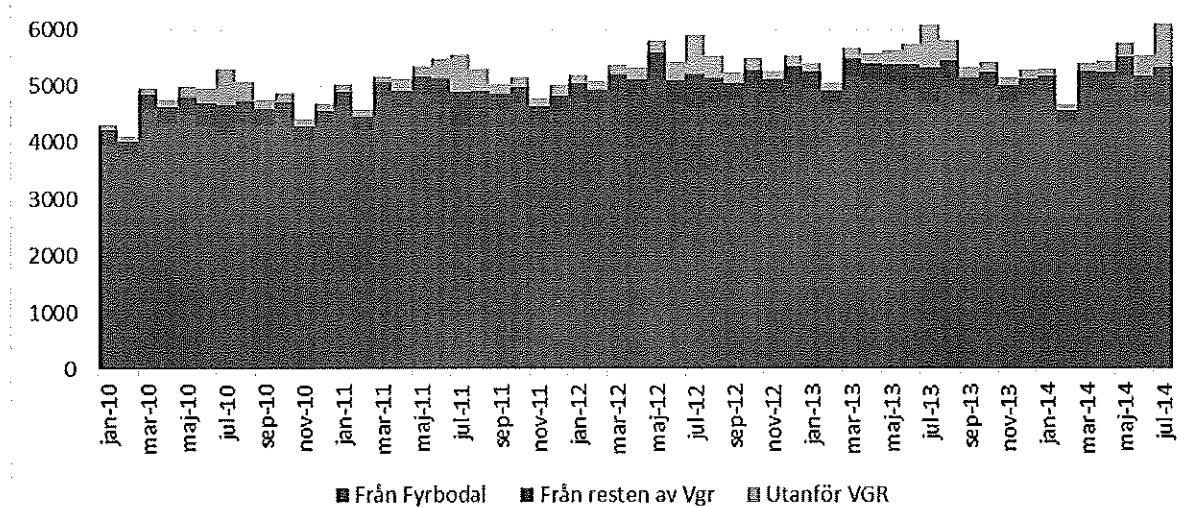
Medelvårdtid

Diagrammet visar medelvårdtiden räknat i dygn för en inneliggande patient. Medelvårdtiden var högre i juni men lägre i juli och augusti 2014 jämfört med sommaren 2013.

Sökande akutmottagning

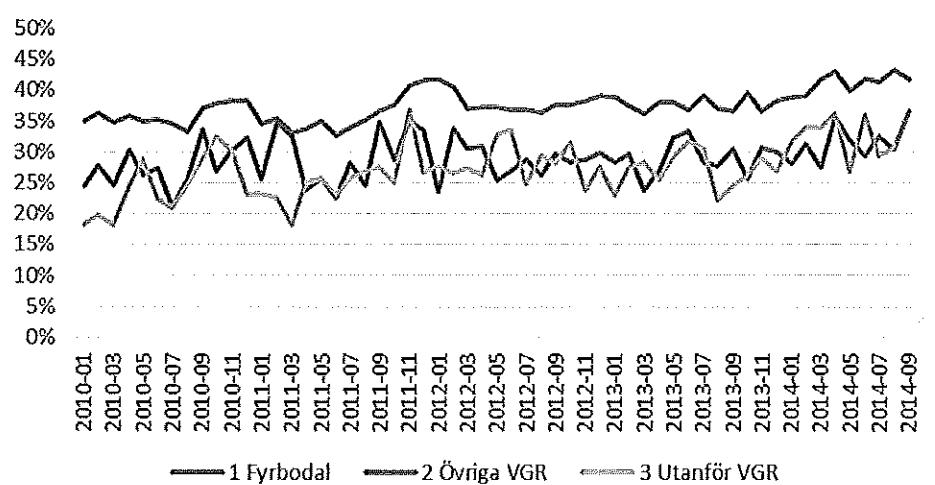
Sökande akutmottagning NÄL och Uddevalla
(exklusive jourcentral)

Diagrammet visar att inflödet av patienter till akutmottagningarna i Uddevalla och på NÄL liksom tidigare år var något högre under sommarmånaderna 2014, med färre sökande skrivna i Fyrbodal och en ökning från övriga VGR och utanför regionen.

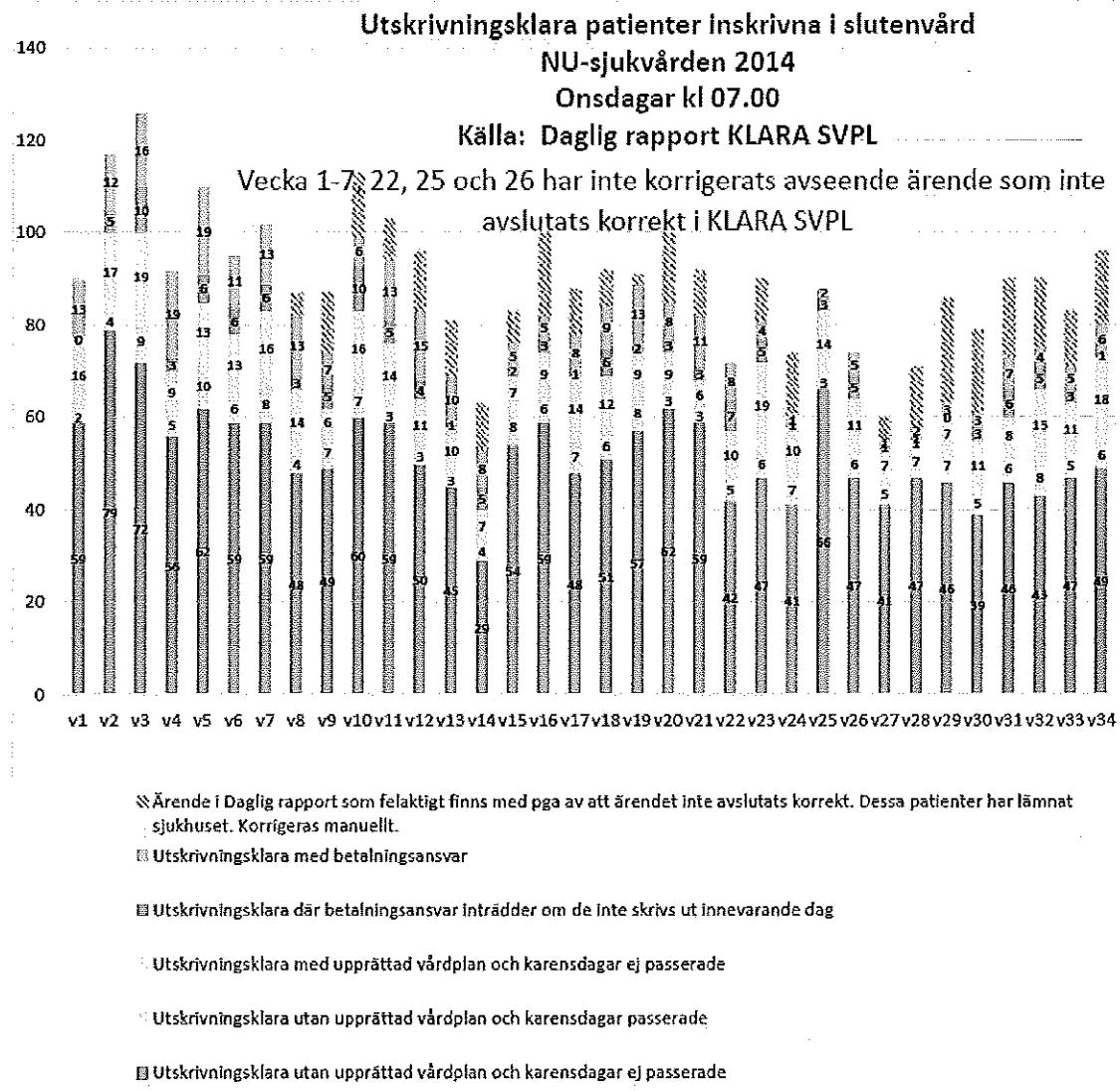
Inskravningsbesök på akutmottagningarna

Andel inskravningsbesök, läkarbesök akutmottagningarna

Av de patienter som under sommaren sökte läkarvård på akutmottagningarna i NU-sjukvården blev cirka 40 procent inlagda. De som var mantalsskrivna inom Fyrbodal i något högre och övriga i något lägre omfattning.

Utskrivningsklara patienter inskrivna i slutenvård

Tabellen visar utskrivningsklara patienter inskrivna i slutenvård i NU-sjukvården under 2014 fram till och med vecka 34.

Intäkter för utskrivningsklara patienter

Utfall tkr	2013-09	2013-10	2013-11	2013-12	2014-01	2014-02	2014-03	2014-04	2014-05	2014-06	2014-07	2014-08	Summa	
321 Orusts kommun		140	33	22	38	50				11			294	
327 Sotenäs kommun				136	50	15	19	4				8	232	
330 Munkedals kommun													0	
335 Tanums kommun								8				57	65	
362 Lilla Edets kommun	26	7	29	173	150	115	658	119		77	8	69	1 431	
384 Lysekils kommun		7	11		8		11					15	52	
385 Uddevalla kommun	66	272	85	895	1 333	1 264	126	333	65	444	126	253	5 262	
386 Strömstads kommun	7	81	236	66	95	145	96	165	149	34			1 074	
387 Vänersborgs kommun	4	4	59	55	19	107	65	19	-8	27	88	161	600	
388 Trollhättans kommun					8	107		211	58	387	119	50	940	
392 Åmåls kommun	7	63	144	129		34	19	165	299	161			1 021	
rest övriga kommuner	4			3	30	4	1	-2				4	-1	43
uppbokningar dec				-254										-254
Summa	114	574	597	1 225	1 731	1 841	995	1 022	563	1 141	360	597	10 760	

Tabellen visar NU-sjukvårdens intäkter per kommun och månad för utskrivningsklara patienter från september 2013 till och med augusti 2014. Den största intäkten, såväl för perioden som helhet som för sommarmånaderna 2014, kommer från Uddevalla kommun.

Antalet medarbetare i NU-sjukvården fördelade på sommarmånaderna

Netto årsarbetare	Juni	Juli	Augusti
2014	5 001	4 873	4 582
2013	4 930	4 821	4 545
2012	5 032	4 938	4 498

Tabellen visar antalet medarbetare under sommarmånaderna 2014, 2013 och 2012.

Övertid

Timmar schema, ack. juni-aug	Mertid	Enkel övertid	Kval övertid	Totalt
2014	9 562	7 159	27 498	44 219
2013	8 330	6 386	27 828	42 543
2012	10 007	6 417	23 773	40 196

Tabellen visar att den ackumulerade övertiden för perioden juni-augusti totalt sett ökat 2014 och 2013 jämfört med 2012.

Sjukfrånvaro juni-augusti

Total sjukfrånvaro, ack. juni-aug	Sjukfrånvaro %
2014	5,3
2013	4,9
2012	4,4

Tabellen visar att sjukfrånvaron under sommarmånaderna ökat något 2014 och 2013 jämfört med 2012.

Bilaga 1

Vårdplatskoordinering och handlingsplan vid överbeläggningar för NU-sjukvården sommaren 2014

Dokumentet "Sjukhusövergripande riktlinjer vid överbeläggningar i NU-sjukvården" (Ledningssystemet/styrande dokument) utgör grund för handlingsplanen vid överbeläggningar. Verksamheterna använder också egna åtgärdstrappor.

Sommarsjukhusledning äger rum måndagar kl 12:00 i Hönan (NÄL) och Hallonet (Uddevalla sjukhus). I mötet deltar tjänstgörande sjukhusdirektör (ordf), chefläkare, samtliga områdeschefer, verksamhetschefer, HR, kommunikatör, vårdkoordinatorer och fackliga företrädare.

Sjukhusövergripande vårdkoordineringsmöten kl.11.30 måndag – fredag (samma lokaler som ovan). Minst en representant från respektive område, inklusive Akuten, IVA, IMA, Diagnostik närvarar och redogör för vårdplatsläget inom sitt område och deltar i/fatta beslut om att ta emot utlokaliserade patienter.

Mötet leds av avdelningschef från område Medicin och akut enligt särskilt schema.

Åtgärder när alla disponibla vårdplatser riskerar att beläggas:

(disponibel vårdplats är en vårdplats med fysiskt utformning, utrustning och bemanning för att säkerställa krav på patientsäkerhet och arbetsmiljö och ska relateras till patientens tillstånd)

- Chefläkaren kontaktas som beslutar om utökat samråd internt och regionalt. TIB underrättas. Exempelvis extra koordineringsmöte på eftermiddagen.
- Utanför kontorstid kontaktas tjänstgörande chefläkare.
- Sommarsjukhusledning sammankallas och sammanträder sedan vid behov.
- Inventering görs av möjliga vårdplatser inkluderande barnkliniken, psykiatri och IVA/IMA/UVA. Patienter skrivs ut i möjligaste mån på alla kliniker.
- Kontakt tas med omgivande kommuner för hemtagning av utskrivningsklara patienter. Lista över kommunala kontaktpersoner bifogas.
- Utomlänspatienter sänds till hemorten när det medicinska tillståndet tillåter det. Gäller även till sjukhus i VGR. Rutin bifogas.
- TIB kontaktar regional TIB för samordning av vårdplatser och transporter i regionen. Koncernledningen har beslutat att det skall hållas regelbundna planeringsmöten under sommaren.
I planeringsmötena deltar representant med beslutsmandat (t.ex. jourhavande sjukhusdirektör, chefläkare, LTIB) för alla akutsjukhusen, RTIB, regional beredskapsläkare, representant för regionens kommunikationsavdelning samt representant för HSA:s ledning.
Telefonmöte hålls måndagar kl 15.00 vecka 25 - 35. Före mötena sker lägesrapporter via mail och särskild mall.
Närmare instruktioner och kallelser via PKMC och patientsäkerhetsenheten.
- Som sista åtgärd beordras personal in för tjänstgöring för att säkra tillräckligt antal vårdplatser.
- Kommunikatör beslutar i samråd med chefläkare när media ska informeras.

Ärende 8

Ärende 8

Tjänsteutlåtande
Datum 2014-10-13
Diarienummer NU 209/2014

NU-sjukvården/ledningskansliet
Handläggare: Anne Elfving
Telefon: 010-435 68 80
E-post: anne.elfving@vgregion.se

Till Styrelsen för NU-sjukvården

Sammanträdestider Styrelsen för NU-sjukvården 2015

Förslag till beslut

Styrelsen för NU-sjukvården sammanträder enligt nedan följande tider under 2015, kl 09:30.

29 januari
27 februari
27 mars
24 april
20 maj
17 juni
28 augusti
25 september
30 oktober
27 november

NU-sjukvården

Lars Wiklund
Sjukhusdirektör

Ann-Sofie Rundberg
Stabschef

Ärende 9

Ärende 9

Tjänsteutlåtande
Datum 2014-09-16
Diarienummer NU 118-2014

NU-sjukvården/ledningskansliet
Handläggare: Annika Ringholm
Telefon: 072-739 97 48
E-post: annika.ringholm@vgregion.se

Granskning av representation i NU-sjukvården

På uppdrag av revisorskollegiet har Deloitte genomfört en granskning av om arbetssätt och rutiner för hantering av representation är ändamålsenlig och om regionens representationspolicyer efterlevs på ett tillfredställande sätt.

Sammanfattning av ärendet

Granskningen av intern och extern representation visade inga allvarliga brister. I samtliga stickprov fanns originaldokument, korrekta atester, deltagarlistor och syfte. Beslutade rutiner och policyer finns.

Kontrollen visade brister inom kontering, syftesbeskrivning etc. Rekommendation från Deloitte är att stärka kunskapen om kontering, tydliggöra för attestanter hur policyer/rutinerna ska efterlevas. Arbete med att åtgärda påvisade brister pågår.

Metod vid granskningen

Deloitte har granskat processen och enheternas interna kontroll avseende intern och extern representation vid NU-sjukvården. Granskningen har genomförts med två representanter från ekonomiavdelningen och genom stickprov.

De rutiner och riktlinjer som NU-sjukvården skall följa avseende intern och extern representation är följande:

- Regionstyrelsens riktlinjer för representation, gåvor och minnesgåvor samt
- Riktlinjer för redovisning av representation, utbildning och handkassor med mera.

Kontroll av efterlevnad av representationspolicy

- En extra kontroll av attestade fakturor sker löpande vid betalning. Vid denna kontroll kontrolleras fakturornas syften, deltagarlistor och momsavdrag. Deltagarlistans namn kontrolleras gentemot register i syfte att säkerställa att personerna arbetar på sjukhuset. Det sker även kontroll av att attest inte sker av någon som deltagit.
- I de fall syfte eller deltagarlista saknas efterfrågas det av den person som beställt utbildningen.
- I det fall jäv vid attest upptäcks kontaktas attestantens chef med uppmaning att godkänna fakturan personligen. Slutligen görs en kontroll om representationen överstiger 90kr per deltagare vilket i så fall utlöser omföring av moms på överskjutande del.

- Om tveksamheter kring fakturor identifieras skickas den tillbaka till attestanten för förklaring och förtydligande.

Den genomförda internkontrollen dokumenteras i ett dokument (*internkontroll över konton xxxx*)

Stickprovskontroll

Deloitte har genom stickprov granskad förvaltningens kostnader för representation. 15 verifikationer har kontrollerats på kontona för intern (4631) och extern (7071) representation.

- Ingen utländsk representation har kunnat identifieras
- I samtliga stickprov fanns attest och inskannade originalunderlag
- Varierande kvalité på deltagarlistor, i några fall stämde inte antal deltagare med beställning.
- Varierande kvalité på syfte, i några fall innehöll syftet endast ett ord t.ex. "utvecklingsdag", här menar Deloitte att en utförlig beskrivning av syftet hade varit önskvärt.
- I majoriteten av stickproven hade måltider i samband med utbildning bokförts som intern representation. Måltider i samband med utbildning ska bokföras som utbildning-kurs och konferensavgifter.

Kommentar

Samtliga stickprov visade sig vara felaktigt bokförda på konto 4631/7071. Samtliga verifikationer skulle varit bokförda på 4611(utbildning-kurs och konferensavgifter). I stickprovskontrollen fanns inga fakturor avseende representation.

Fel konto har valts vid konteringen. Deloitte valde att granska de utvalda verifikationerna trots att de inte avsåg representation.

Beslutet som Regionstyrelsen tog 2007 ”överföring av serviceverksamheter från förvaltningarna till Regionservice” har påverkan på kvalitén i hantering av leverantörsfakturor. Beslutet innebar att ekonomiadministrationen flyttades till ”Sektion Faktura”. Förändringen innebar att konteringen flyttades från ekonomiassister centralt till inleveranskontrollanter/attestanter.

Nedan avsnitt ur ”Gränssnitt delprocess fakturaflöde” beslut 2014-01-30

Regionservice ska bistå med utbildningar i

- *Praktisk fakturahantering*
- *Hur man fyller i fakturaunderlag till kund*
- *Stöd hur man ska tänka när man konterar*

Åtgärder

- Information om resultatet av granskningen till verksamhets ekonomer för vidare information till ledningsgrupper. *Genomfört*
- Skapa tydligare förklaringar till policys ang. utförligare beskrivning av syften etc. *Pågår*
- Tydligare publicering av beslutade riktlinjer och policys. *Pågår*

- Arbeta ikapp den eftersläpning av internkontrollen som förelåg vid kontrolltillfället.
Genomfört
- Informera inleveranskontrollanter/attestanter om möjlighet till vägledning, vid val av konto, hos Ekonomiservice RnS.

NU-sjukvården

Sven Florström
Ekonomichef

Annika Ringholm
Redovisningschef

Granskning av representation i utlandet.

Innehåll

Sammanfattning	1
Inledning	2
Genomförd granskning	4

Sammanfattning

Bakgrund

Det genomförs årligen både intern och extern representation inom enheterna i Västra Götalandsregionen. Detta är ett område där vikten är stor av fungerande rutiner och kontroller, både ur ett förtroendeckänsligt perspektiv som risken för oegentligheter. Deloitte har fått i uppdrag att granska intern och extern representation i utlandet inom fyra förvaltningar inom Västra Götalandsregionen (Älvborgs sjukhus, Sahlgrenska universitetssjukhuset, NU-sjukvården och Västfastigheter).

Syfte

Syfte med granskningen har varit att kontrollera om förvaltningarna har arbetssätt och rutiner för att säkerställa att regionens representationspolicy efterlevs på ett tillfredsställande sätt.

Revisionsfråga

Har Älvborgs sjukhus, Sahlgrenska universitetssjukhuset, NU-sjukvården och Västfastigheter ändamålsenliga och väl fungerande rutiner för hantering av intern och extern representation?

Svar på revisionsfråga

Älvborgs sjukhus, Sahlgrenska universitetssjukhuset, Västfastigheter och NU-sjukvården och har inte ändamålsenliga rutiner för hantering av intern och extern representation.

Vi har identifierat några utvecklingsområden i vår granskning som enheterna kan arbeta vidare med för att ytterligare stärka processen. Dessa utvecklingsområden beskrivs närmare under avsnittet för respektive enhet.

Övergripande kommentarer

- I vår stickprovskontroll har ingen utländsk representation förekommit. I de diskussioner och samtal vi fört med ansvariga för respektive region har dessa även framhållit att mycket liten eller ingen utländsk representation förekommer.
- Det framgår även av vårt granskningssresultat att inhemsk extern representation förekommer i mycket liten skala. Vidare har vi inte under vår granskning funnit några väsentliga avvikelse som tyder på att Regionens alkoholpolicy inte efterföljs.

Inledning

Bakgrund

Det genomförs årligen både intern och extern representation inom enheterna i Västra Götalandsregionen. Detta är ett område där vikten är stor av fungerande rutiner och kontroller, både ur ett förtroendeckänsligt perspektiv som risken för oegentligheter. Deloitte har fått i uppdrag att granska intern och extern representation i utlandet inom fyra förvaltningar inom Västra Götalandsregionen (Älvborgs sjukhus, Sahlgrenska universitetssjukhuset, NU-sjukvården och Västfastigheter).

Syfte

Syfte med granskningen har varit att kontrollera om förvaltningarna har arbetssätt och rutiner för att säkerställa att regionens representationspolicy efterlevs på ett tillfredsställande sätt.

Revisionsfråga

Har Älvborgs sjukhus, Sahlgrenska universitetssjukhuset, NU-sjukvården och Västfastigheter ändamålsenliga och väl fungerande rutiner för hantering av intern och extern representation?

Revisionskriterier

Revisionskriterier mot vilka bedömningarna i granskningen har ställts är Västra Götalandsregionens representationspolicy samt övriga interna riktlinjer.

- Rutinerna och riktlinjerna som granskats är följande:
  - Regionstyrelsens riktlinjer för representation, gavor och minnesgåvor
  - Riktlinjer för redovisning av representation, utbildning och handkassor med mera.
  - Riktlinjer för attest- och utanordningsreglemente, SUs förtöydande.

Avgränsningar

Granskningen har avgränsats till att omfatta enheterna Sahlgrenska universitetssjukhuset, NU-sjukvården, Södra Älvborgs sjukhus samt Västfastigheter.

Metod och granskningsinriktning

Övergripande kartläggning arbetsätt och rutiner avseende intern och extern representation

Vi har genomfört intervju med ansvarig/-a person/-er för att få en uppfattning om vilka arbetssätt och rutiner som enheten har för att säkerställa att Västra Götalandsregionens representationspolicy efterlevs.

Gennomförande av stickprovskontroll

Vi har genomfört 10-15 stickprov per enhet avseende intern och extern representation under år 2013. Då det enligt uppgift från enheterna ej har varit någon utlandsrepresentation har stickprov tagits på intern och extern representation generellt. För dessa stickprov har vi kontrollerat att enheten har efterlevt Västra Götalandsregionens policies.

Rutinerna och riktlinjerna som granskats är följande:

- Regionstyrelsens riktlinjer för representation, gavor och minnesgåvor
- Riktlinjer för redovisning av representation, utbildning och handkassor med mera.
- Riktlinjer för attest- och utanordningsreglemente, SUs förtöydande.

I riktlinjerna anges skillnaden mellan intern och extern representation, regelverk för hantering av gåvor, riktlinjer för interna planeeringskonferenser, arbetsmöten och utbildningar samt hur allt detta ska redovisas. Gemensamt för alla tre riktlinjer är att datum, syfte och namn på deltagare ska specificeras. Vidare omfattas riktlinjer för attest- och utanordningsreglemente processen från beställning till betalning.

I tillägg till ovanstående riktlinjer har VGR även en strikt alkoholpolicy som innebär att det inte ska bjudaas på alkohol i samband med intern representation. Vid extem representation kan dock i vissa fall vin eller öl få förekomma enligt policyn.

Genomförd granskning

I detta kapitel finns för respektive enhet (Sahlgrenska Universitetssjukhus, Älvborgs sjukhus, Västfastigheter och NU-sjukvården) en beskrivning av enhetens rutiner för intern och extern representation. Vidare framgår utfallet på de stickprov som vi har genomfört avseende representationskostnader.

Sahlgrenska Universitetssjukhus

Deloitte har granskat processen och enhetens interna kontroll avseende intern och extern representation vid Sahlgrenska Universitetssjukhus. Intervjuer har i huvudsak genomförts med redovisningsansvarig.

Rutiner och riktlinjer

De rutiner och riktlinjer som Sahlgrenska Universitetssjukhuset skall följa avseende intern och extern representation är följande:

- Regionstyrelsens riktlinjer för representation, gåvor och minnesgåvor, samt
- Riktlinjer för redovisning av representation, utbildning och handkassor med mera.
- Riktlinjer för attest- och utanordningsreglemente, SUs förtydande.

Representation

Nedan har vi sammanfattat de rutiner som Sahlgrenska Universitetssjukhuset har gällande intern och extern representation.

- Redovisning av extern- och intern representation
  - Extern representation bokförs på konto 7071 och avser då representation som riktar sig till personer som i huvudsak inte är anställda inom VGR.
  - Intern representation bokförs på konto 4631 och riktar sig till personer som huvudsakligen är anställda inom VGR. Det kan exempelvis handla om kostnader för anställda i samband med informationsmöten, personalfester, styrelse-/hämndssammanträden och liknande.
- Rutiner för representation inhemsks representation
  - Enligt intervjuerna framkommer att linjechefer i allmänhet har rätt till att använda sig av, och besluta om, extern och intern representation. Detta är dock inget som tydliggörs i några riktlinjer utan det är de vanliga attestreglerna som styr.
  - På Sahlgrenska Universitetssjukhus förekommer extern representation, enligt intervjuade, i förhållandevis liten utsträckning, vilket även styrks av kontots storlek för representation i redovisningen.
  - Faktureringsföreskråkas alltid vid representation snarare än utläggssredovisning. Fakturoerna inkommer automatiskt från Regionservice. Mottagare (ofta beställaren) ska mottagarkontrollera fakturan så att den stämmer överens med det som beställdes. Fakturor som rör representation ska sedan attesteras av ansvarig person, d.v.s. närmast överordnad chef. Beställare (mottagare) och attestantens uppgift att tillse att syfte och deltagarlista bifogas till fakturan samt att denna konteras på rätt kostnadsställe.
  - I de fall en person har gjort ett utlägg med privata medel, ska betalningsorder skapas i lönesystemet. Där ska bifogas syfte,

- deltagarlista samt originalkvittot. Denna ska sedan attesteras enligt ovan och utbetalning ske via lön.

Rutiner för representation i utlandet

- I den mån utländsk representation förekommer är processen densamma som vid representation inom Sverige. Även de konton som används för redovisning av representation är desamma.

Kontroll av efterlevnad av representationspolicy

- En extra kontroll av attestera fakturor sker i samband med betalning. För detta finns lokalt upprättade riktlinjer som tydliggör vad i betalningsfilen som ska kontrolleras.
- Betalningen sker två gånger i veckan från ekonomiavdelningen på Sahlgrenska. Enligt kontrolldokumentet kontrolleras alltid alla hotelfakturor, stora belopp och fakturor med udda leverantörsnamn innan betalning sker. Enligt redovisningsansvarig och personal på ekonomiavdelningen kontrolleras även alltid restaurangfakturor. När denna typ av fakturor upptäcks i betalningsfilen kontrolleras underlag och dokumentation, det vill säga innehåll i fakturan, beloppsgränser samt att syfte och deltagarlista finns med.
- Om beloppsgräns gällande representation överskrids eller om tvärksamheter kring kvittona identifieras vid betalningskontrollen skickas en fråga från ekonomiavdelningen till attestanten för förklaringar och förtiglände. Det har hänt att ovanligt höga restaurangfakturor har resulterat i att attestant eller ansvarig person har fått betala överväridande belopp med privata medel. Dock syftar kontrollen gällande beloppsgränser främst till att Skatteverkets belopp för momsavdrag vid representation efterlevs.
- Det är endast de kostnader för representation som faktureras som kontrolleras vid betalningskontrollen. Representation som redovisas via utlägg fängas inte upp i denna kontroll utan det är då attestanten som är ansvarig för att kostnadera ligger i linje med policyn och är konterade korrekt.

- Vid kontrollen av betalningsfilen finns ingen möjlighet att kontrollera om det är rätt person som har attesterat fakturan eller inte. Det som kan kontrolleras vid betalningen är att en person med attesträtt på ansvaret har attesterat, men inte huruvida denna person är överordnad chef eller inte.

Stickprovskontroll

Genomförandet av stickprovskontroll

- Deloitte har på stickprovbasis granskat förvaltningens kostnader för representation. 14 verifieringar har kontrollerats på de två kontona för intern och extern representation.
- **Resultat av stickprovskontrollen**
Nedan finns en sammanställning över de iaktagelser vi har gjort samband med våra stickprovskontroller. Utifallet av respektive stickprov framgår på sidan 6.
- I de flesta fall avsåg representationskostnaderna restaurangbesök eller mat vid utbildning och konferenser. Enligt de riktlinjer som finns ska måltider i samband med utbildning inte bokas som intern representation utan på konto 4611 Utbildning, kurs- och konferensavgifter med mera. Se tabellen nedan.
För vissa av stickproven har inte program bifogats fakturan/kvitto vid utbildning, konferens eller kurs. För att personalen inte ska förmånsbeskattas krävs att den matnyttiga delen av en kurs eller utbildning pågår i minst 6 timmar per dag och detta ska styrkas med ett utarbetat program för kurser där även syftet framgår.
I samtliga stickprov fanns attest och inskannade originalunderlag. I två av stickproven saknades dock en specifikation över restaurangnotan vilket gör att det inte kan bekräftas huruvida alkoholpolicyn efterlevdes eller ej.
I de flesta fall fanns en med fakturan överensstämmende deltagarlista och ett syfte. I vissa fall saknades dock deltagarlistor helt. Det

- påträffades även att deltagarlistorna saknade företagstillhörighet och befattring på representanter, vilket gör att det inte går att styrka om representationen är intern eller extern.
- Det har i stickprovet inte bekräftats att rätt person har attesterat fakturan. Dock har det gått att kontrollera att fakturan har attesterats av någon med attesträtt. Samtliga våra stickprov var attestrade.
  - Ingen utländsk representation har påträffats i stickprovskontrollen eller vid genomgång av verifikationslistorna för kontona.
  - Vid våra stickprovskontroller har vid identifierat kostnader som avser intern representation men som felaktigt har bokats som extern.

Övriga kommentarer

Vid våra intervjuer och genomgång av material har vi gjort följande noteringar:

- Gränsen för vad som är att anse som egna omkostnader och då ej får attesteras av den som har genomfört inköpet, upplevs av de intervjuade som något otystlig. Ett exempel är huruvida man har rätt att attestera en faktura för en planeringsdag eller informationsmöte där man själv är sammankallande.
- Extern representation förekommer i liten omfattning. Kontot i redovisningen för intern och extern representation uppågår till 156 KSEK under den granskade perioden.
- Vid genomgång av verifikationslistorna har vi ej kunna finna att det finns någon utländsk representation. Vi har ej heller identifierat någon utländsk representation vid våra stickprovskontroller. Vid intervjuerna har det även uppgivits att ingen utländsk representations finns.

Nr	Datum	Konto	Aviser	Rörelse- tilhörighet	Spec- sifte	Spec- deltagare	Original- kvitto	Faktura	Ätestu	Kommentar
1	2013-02-25	4631	Mat utbildningsdag på 4611	Fej, ska bokas	OK	Ej komplett	OK	OK	OK	Beloppet är godtagbart då det inte överstiger beloppsgränsen om 90 kr per person. Deltagarlista saknas, specificeras endast "samlig personal på CTC". Eftersom maten intagits i samband med utbildningsdag ska denna enligt riklinjer bokas på 4611.
2	2013-01-30	4631	Utlägg för möte, föreläsning och disputation	OK	OK	OK	OK	OK	OK	I deltagarlistan specificeras inte företag eller befattring, det går således inte att styrka att representationen skett intentt. Beloppet vid opponentiidag överstiger beloppsgränsen om 90 kronor väsentligt. Dricks är styrt med kvitto men endast avdragsgilt upp till att beloppsgränsen fyllts. Se även kommentar om utläggssredosering under punkt A i slutet av tabellen.

Nr	Datum	Konto	Aviser	Rörelse- tillhörighet	Spec. syfte	Original- deltagare kvitto	Faktura	Avtest	Kommentar
3	2013-01-01	4631	Julbord forskningsenheten	OK	OK	OK	OK	OK	Beloppet överstiger beloppsgränsen. Kostnaden för julbordet är 350 kronor per person.
4	2013-05-01	4631	Planeringsdagar VLG, konferens, två dagar.	Fel, ska bokas på 4611 eller 4689	OK	OK	OK	OK	Utbildning och konferenser ska enligt riklinjer bokas på 4611. Interna planeringskonferenser ska bokas på 4689. Det gäller både maten och lokalhyran.
5	2013-10-15	4631	Utbildningsdagar Thoraxkirurgen, två dagar.	Fel, ska bokas på 4611	OK	OK	Ej komplett	OK	Utbildning ska enligt riklinjer bokas på 4611. Bifogad nota över förtäring saknas. Misstanke om att alkoholpolicyn inte har följs då det finns ett belopp som är momspflichtigt om 25 %.
6	2013-02-07	4631	Fika, kickoff på konserthuset	OK	OK	Ej komplett	OK	OK	Deltagarlista saknas, specificerat "alla medarbetare". Beloppet om 89 kronor per person verkar härföra till frukostfika snarare än lunch, i sådant fall är tillåten beloppsgräns endast 60 kronor. Beloppet är okej om "Personalfest".
7	2013-11-27	4631	Gåvor till gratifikanter	OK	OK	Saknas	OK	OK	Lista på till vem gavorna lämnats till saknas helt, 50 stycken.
8	2013-05-21	7071	Mat vid Regionmöte barnhjärtsjukvård	OK	OK	OK	OK	OK	Beloppet överstiger beloppsgränsen om 60 kronor per person väsentligt. 608 kronor per person är kostnadsfört.
9	2013-09-30	7071	Förelässaravode Psykiatri	Fel, ska bokas på 4611	OK	Saknas	OK	OK	Förelässaravode ska enligt riklinjer bokas på 4611. Deltagarlista saknas helt.
10	2013-10-29	7071	Tvådagarskurs, delvis anordnad av SU	Fel, ska bokas på 4611	OK	OK	OK	OK	Utbildning och kurser ska enligt riklinjer bokas på 4611.
11	2013-06-20	7071	Tägessor, studiebesök i Malmö	Fel, ska bokas på 4671	OK	OK	OK	OK	Kostnader för resor i samband med utbildning ska enligt riklinjer bokas på 4671 (resekostnader).
12)	2013-06-01	7071	Catering, Regionservice	OK/framgår ej	Saknas	Saknas	OK	OK	Syfte och deltagartlista saknas helt. Det går således inte att styrka huruvida representationen är extem eller representativ. 165 kronor per person har kostnadsförts.

Nr.	Datum	Konto	Aviser	Rörelse- tillhörighet	Spec. Siffror	Original- deltagare ritade Faktura	Attest	Kommentar
13)	2013-01-18	7071	Mat vid workshop MTP/MIS	Fel, troligtvis intern. Ska bokas på 4611	OK	Ej kompletts	OK	I deltagarlistan specificeras inte företag efter befattring, det går inte att styrka att representationen skett externt. Enligt intervjuad person är det troligtvis intern (utbildning). Restaurangnota om 447 SEK saknas. Att alkoholpolicyen efterlevs går därför inte att styrka.
14)	2013-10-01	7071	Middag	OK, framgår ej	Saknas	OK*	OK	Syfte saknas. I deltagarlistan specificeras inte företag eller befattring, det går inte att styrka att representationen skett externt. Beloppet överstiger beloppsgränsen för extern representation. 560 kronor per person är kostnadsfört.

A) Utbetalning har inte skett via lön som vid beskriven utläggssprocess. Intervjuad person förklarar att personen som har gjort utlägg istället är inlagd som leverantör.
Förmodligen då denne ville ha sina pengar snabbare. Stickprovet stämmer alltså inte med den beskrivna processen för utlägg.

Iakttagelser/rekommendationer

Nedan har vi sammanställt de iakttagelser och rekommendationer som vi har identifierat vid vår granskning av intern och extern representation vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

Iakttagelse

I inget av våra stickprov finns något utarbetat program för utbildningen bifogat som visar på minst 6 timmars daglig utbildning samt ett konkret syfte med kursen

Iakttagelse

Vid våra stickprov har vi uppmärksammat att kostnader för intern representation i flera fall har bokförts som extern representation

Rekommandation

För att tillse att Västra Götalandsregionens policy och riktlinjer efterlevs rekommenderar vi att Sahlgrenska tydliggör för de som berörs att denna policy skall efterlevas.

Rekommandation

För att stärka den interna kontrollen och för att kunna ha kontroll över intern och extern representation anser vi att rutinerna för att säkerställa att kostnaderna bokförs på korrekt sätt stärks.

Iakttagelse

Vid våra stickprov har vi noterat några fall där en specificerad restaurangnota ej fanns bilagd.

Rekommendation

För att säkerställa att rutiner och riktlinjer efterlevs rekommenderar vi att Sahlgrenska tydliggöri för den som attesteras vikten av att samtliga underlag måste finnas bilagda innan attest sker.

Läkttagelse

Vid våra stickprov noterade vi att i de flesta fall fanns en med fakturan överensstämmande deltagarlista och ett syfte. I vissa fall saknades dock deltagarlistor helt. Det påträffades även att deltagarlistorna saknade företagsstilhörlighet och befattnings på representanter, vilket gör att det inte går att styrka om representationen är intern eller extern.

Rekommendation

Det är viktigt att **alla** underlag finns med innan attest sker av fakturorna. Vi rekommenderar därför att en genomgång av samtliga policy och riktlinjer härföriga till representation sker med de som har attestansvar. Vid denna genomgång är det då viktigt att poängtala vikten av deras genomgång innan attest för att kunna säkerställa att rutinerna efterlevs.

Läkttagelse

Det har framkommit att det är svårt att kontrollera att rätt person har attesterat fakturan i samband med att betalningen genomförs. Det som går att kontrollera är att den person som attesteras har attesterat.

Rekommendation

För att säkerställa att rutiner och riktlinjer avseende attest av representationsfakturor sker korrekt rekommenderar vi att det utförs stickprovskontroller av gjorda attest för att säkerställa att attest har skett av överordnade chef i samband med representation.

NU-Sjukvården

Deloitte har granskat processen och enhetens interna kontroll avseende intern och extern representation vid NU-Sjukvården. Intervjuer har i huvudsak genomförts med två representanter från ekonomiavdelningen.

Rutiner och riktlinjer

- De rutiner och riktlinjer som NU-Sjukvården skall följa avseende intern och extern representation är följande:
  - Regionstyrelsens riktlinjer för representation, gåvor och minnesgåvor, samt
  - Riktlinjer för redovisning av representation, utbildning och handkassor med mera.

Representation:

Nedan har vi sammanfattat de rutiner som NU-Sjukvården har gällande intern och extern representation.

Redovisning av extern- och intern representation

- Extern representation bokförs på konto 7071 och avser då representation som riktar sig till personer som i huvudsak inte är anställda inom VGR.
- Intern representation bokas på konto 4631 och riktar sig till personer som huvudsakligen är anställda inom VGR. Det kan exempelvis handla om kostnader för anställda i samband med informationsmöten, personalfester, styrelse-/hämndsammanträden och liknande.

Rutiner för representation inhemsks

- Utifrån våra intervjuer framkommer att vårdenhets- och klinikchefer samt sjukvårdsdirektör har rätt att besluta om extern och intern

representation. Detta är dock inget som tydliggörs i några riktlinjer utan attestreglerna gäller.

- Enligt de intervjuade personerna är det relativt ovanligt med representation inom NU-sjukvården.

- Fakturering förespråkas alltid vid representation snarare än utläggredovisning. Fakturorna inkommer automatiskt från Regionservice. Mottagare (ofta beställaren) ska inleveranskontrollera fakturan så att den överensstämmer med vad som faktiskt beställdes. Fakturan ska sedan attesteras av ansvarig person, som utförs av närmast överordnade chef.

- Beställare (mottagare) och attestant får enligt gällande riktlinjer inte vara samma person. Det är attestantens uppgift att tillse att syfte och deltagarlista bifogas samt att fakturan konteras på rätt ansvar/kostnadsställe.

- I de fall en person har gjort ett utlägg med privata medel skall kvittot attesteras av närmast överordnad chef och skickas till Regionservice (löneadministration) som reglerar skulden genom löneutbetalningen. Till underlaget som skickas skall syfte, deltagarlista samt originalkvittot finnas bifogade. Det är enligt intervjuade personer ovanligt med privata utlägg då fakturering förespråkas i högsta möjliga mån
- Enligt de intervjuade så förförkommer en extern representation förekommer i någon stor omfattning. Kontot för representation uppgår till 152 KSEK för perioden.

Rutiner för representation i utlandet

- I den mån utländsk representation förekommer är processen densamma som vid representation inom Sverige. De konton som används är också desamma.

Kontroll av efterlevnad av representationspolicy

- En extra kontroll av attesterade fakturor sker löpande vid betalning vilket framgår av upprättad rutinbeskrivning.

- Vid denna kontroll kontrolleras fakturoernas syften, deltagarlistor, och momsavdrag. Deltagarlistans namn kontrolleras gentemot register i syfte att säkerställa att personerna faktiskt arbetar på sjukhuset. Det sker även kontroll av att attest ej sker av någon som har deltagit.
- I det fall syfte eller deltagarlista saknas efterfrågas det av personen som har beställt utbildningen.
- I det fall jämvid attest upptäckts skickas ett annat standardattest till attestantens chef med uppmaning att godkänna fakturan personligen. Slutligen görs en kontroll om representationen överstiger 90 kronor per deltagare vilket utlöser omförläggning av moms på överskjutande andel. Den genomförda internkontrollen dokumenteras sedan i ett dokument (Intern kontroll över konton). Detta dokument påvisar att internkontrollerna släpar efter på flera konton – i synnerhet på 4631 Personalrepresentation.
- Om tveksamheter kring fakturorna/kvittona identifieras skickas fakturan/kvittona tillbaka till attestanten för förklaringar och förtysliganden.

Stickprovskontroll

Genomförandet av stickprovskontrollen
Deloitte har på stickprovsbasis granskat förvaltningens kostnader för representation. 15 verifikationer har kontrollerats på de kontona för intern och extern representation.

Resultat av stickprovskontrollen

Nedan finns en sammanställning över de iakttagelser vi har gjort samband med våra stickprovskontroller. Utifallet av respektive stickprov framgår av tabellen på sidan 12.

- I de flesta fall avsåg representationskostnaderna restaurangbesök samt mat vid utbildning och konferens. Enligt riktlinjer ska måltider i samband med utbildning inte bokas som intern representation utan på konto 4611 Utbildning, kurs- och konferensavgifter med mera.
- I samtliga stickprov fanns attest och inskannade originalunderlag. Till varje faktura fanns en deltagarlista, som emellertid ofta avsåg färre personer än fakturerat antal, och ett syfte. Dock är syftet ofta färdigt i form av exempelvis "Utväcklingsdag". Syftet ska gärna styrka kostnaden vilket inte alltid har visat sig självklart i stickprovskontrollen.
- Vid konferenser/kurser bör även program bifogas vilket endast har skett vid ett fåtal tillfällen i stickprovet.

Övriga noteringar

Vid våra intervjuer och genomgång av material har vi gjort följande noteringar:

- Vid genomgång av verifikationslistorna har vi ej kunnat finna att det förekommer utländsk representation. Vi har ej heller identifierat någon utländsk representation vid våra stickprovskontroller.

Nr	Datum/ Ver. nr	Konto Avser	Rörelse- tillhörighet	Spec. syfte	Spec. deltagare	Original- kvitto/ Faktura	Attest	Kommentar
1	2013-09-23 33133793	4631 konferens, fika, lunch, fika, middag och matskola	Fel, delar ska bokas på 4611	OK	OK	OK	OK	Konferenskostnader, fika och lunch ska enligt riktnjär bokas på 4611. Middagen och matskolan bör emellertid betraktas som intern representation och evenemang, varför avdrag endast bär medges med 90 kr respektive 180 kr per person.
2	2013-11-01 33139096	4631 Dagkonferens, två dagar	Fel, ska bokas på 4611	Saknas	Ej komplett	OK	OK	Konferens- och utbildningskostnader ska enligt riktnjär bokas på 4611 och fakturan bör specificeras bättre. Deltagarlista finns men fakturan avser fler deltagare än deltagarlistan.
3	2013-09-19 3313342	4631 Planeringsdag inför uppstart MÄVA 3	Fel, ska bokas på 4611 eller 4699	OK	Ej komplett	OK	OK	Konferenskostnader ska enligt riktnjär bokas på 4611 eller 4699 (interna planeringskonferenser) och fakturan bör specificeras bättre. Deltagarlista finns men anger endast "all personal på avdelning 9 samt personal från MÄVA som ibreläste, ..."
4	2013-11-19 33140900	4631 Utvecklingsdagar på ontopedkliniken, två dagar	Fel, ska bokas på 4611	OK	OK	OK	OK	Konferens- och utbildningskostnader ska enligt riktnjär bokas på 4611.
5	2013-03-19 33111108	4631 Ledningsgruppsmöte, två dagar	Fel, ska bokas på 4611 eller 4699	OK	OK	OK	OK	Konferenskostnader ska enligt riktnjär bokas på 4611. Interna planeringskonferenser och arbetsmöten ska bokas på 4699.
6	2013-11-19 33140822	4631 Planeringsdagar, två dagar	Fel, delar bokas på 4611 eller 4699	OK	OK	OK	OK	Konferenskostnaderna ska enligt riktnjär bokas på 4611 eller 4699 (interna planeringskonferenser). Middagen och smaktävlingen kan dock betraktas som intern representation och evenemang varför endast avdrag om 90 kr respektive 180 kr per person bär medges. Konferensen kan uppfattas som något lyxbetonad.

Nr	Datum/ Ver. nr	Konto	Ävser	Rörelse- tillhörighet	Spec. syfte	Spec. deltagare	Original- kvitto/ Faktura	Attest	Kommentar
7	2013-11-01 33139077	4631 33137336	ST LIV Ledarskapskurs, del 2, två dagar	Fel, ska bokas på 4611	OK	Ej komplett	OK	OK	Utbildning och kurser ska enligt riktlinjer bokas på 4611. Deltagarlistan är ofullständig, tre deltagare på fakturan finns inte bland deltagarna. Två av dessa personer har dessutom stannat ett dygn längre än resten, anledningen till detta bör specificeras. Även denna utbildning kan uppfattas som något mycketbetonad.
8	2013-10-23 33137336	4631	Utbildningsdag, god läkemedelsbehandling för äldre	Fel, ska bokas på 4611	OK	Ej komplett	OK	OK	Utbildning och kurser ska enligt riktlinjer bokas på 4611. Deltagarlistan är ofullständig då fakturan avser fler personer än de uppräknade. Kostnadsposterna är också svårbenägliga då halv- och heldagskonferens debiterats på samma dag.
9	2013-01-11 33100528	7071	Ledningsgruppmöte	Fel, ska bokas på 4611 eller 4699	OK	OK	OK	OK	Konferenskostnader ska enligt riktlinjer bokas på 4611. Interna planeringskonferenser och arbetsmöten ska bokas på 4699. Deltagarlista finns men avser färre personer än fakturan. Det kan dock bero på att man blivit debiterad för de personer som enligt deltagarlistan har lämnat återbjud.
10	2013-02-01 33104187	7071	Närsjuksvårdsgrupp, Orust/Uddevalia, en dag	Fel, ska bokas på 4611 eventuellt 7619	OK	Ej komplett	OK	OK	Konferenskostnader ska enligt riktlinjer bokas på 4611. Externa arbetsmöten ska bokas på konto 7619. Deltagarlistan är inte helt synlig och vi har därför inte kunnat verifiera dess riktighet. Den är därför inte nödvändigtvis ofullständig.

Nr.	Datum/ Ver. nr	Konto	Avser	Rörelse- tillhörighet	Spec. syfte	Spec. deltagare	Original- kvitto/ Faktura	Attest	Kommentar
11	2013-02-25 33107675	7071	Närsjukvårdsdag, en dag	Fel, ska bokas på 4611 eventuellt 7619	OK	Ej komplett	OK	OK	Konferenskostnader ska enligt riktlinjer bokas på 4611. Externa arbetsmöten ska bokas på konto 7619. Deltagarlistan avser färre namn än fakturan.
12	2013-04-11 33113960	7071	Närsjukvårdsgrupp, Lysekil, Sotenäs, Munkedal, en dag	Fel, ska bokas på 4611 eventuellt 7619	OK	Ej komplett	OK	OK	Konferenskostnader ska enligt riktlinjer bokas på 4611. Externa arbetsmöten ska bokas på konto 7619. Deltagarlistan avser färre namn än fakturan.
13	2013-05-24 33300384	7071	Mat och fika	Oklart	Saknas	OK	OK	OK	Det saknas definierat syfte för dessa kostnader vilket gör det svårt att avgöra om rätt konto har använts. Dock verkar beloppen vid en översikt vara godtagbara för exterm representation.
14	2013-01-16 33102348	7071	Mat och fika samt julfunch	Oklart	Saknas delvis	OK	OK	OK	Det saknas delvis definierat syfte för dessa kostnader vilket gör det svårt att avgöra om rätt konto har använts. Eventuellt ska dessa kostnader bokas på 4611 eller 7619. Beloppen är dock godkända för exterm representation. Julfunchen överstiger dock beloppsgränsen om 90 kronor per person, vilken gäller vid extrem representation.
15	2013-04-09 33113522	7071	Konferens, psykisk ohälsa	Fel, ska bokas på 4611	OK	Ej komplett	OK	OK	Konferenskostnader ska enligt riktlinjer bokas på 4611. Fakturan bör specificeras bättre. Deltagarlistan avser färre namn än fakturan.

Iakttagelser/rekommendationer

Nedan har vi sammanställt de iakttagelser och rekommendationer som vi har identifierat vid vår granskning av intern och extern representation vid NU-sjukvården.

Iakttagelse

I våra stickprov har vi uppmärksammat att i majoriteten av fallen bokförs kostnader för måltider i samband med utbildning som intern representation istället för kostnader för utbildning, kurs- och konferensavgifter.

Rekommendation

För att stärka den interna kontrollen och för att kunna ha kontroll över intern och extern representation anser vi att rutinerna för att säkerställa att kostnaderna bokförs på korrekt sätt stärks.

Iakttagelse

I inget av våra stickprov finns något utarbetat program för utbildningen bifogat som visar på minst 6 timmars daglig utbildning samt ett konkret syfte med kursen

Rekommendation

För att tillse att Västra Götalandsregionens policy och riktlinjer efterlevs rekommenderar vi att NU-sjukvården tydliggör för de som berörs att denna policy skall efterlevas.

Iakttagelse

Vid våra stickprov noterade vi att i de flesta fall fanns en med fakturan överensstämmande deltagarlista och ett syfte. I vissa fall stämde dock deltagarlistor ej överens med antal deltagare och syftet var ej tydligt

Rekommendation

Det är viktigt att alla underlag finns med innan attest sker av fakturorna. Vi rekommenderar därför att en genomgång av samtliga policy och riktlinjer hänförliga till representation sker med de som har attestansvar. Vid denna genomgång är det också viktigt att poängtala vikten av deras genomsättning innan attest för att kunna säkerställa att rutinerna efterlevs.

Västfastigheter

Deloitte har granskat processen och enhetens interna kontroll avseende intern och extern representation vid Västfastigheter. Intervjuer har i huvudsak genomförts fört med Redovisningsansvarig (avseende fakturering) och Personalspecialist (avseende personalutlägg).

Rutiner och riktlinjer

De rutiner och riktlinjer som Västfastigheter skall följa avseende intern och extern representation är följande:

- Regionstyrelsens riktlinjer för representation, gåvor och minnesgåvor, samt
- Riktlinjer för redovisning av representation, utbildning och handkassor med mera.

Redovisning

Nedan har vi sammanfattat de rutiner som Västfastigheter har gällande intern och extern representation.

Redovisning av extern- och intern representation

- Extern representation bokförs på konto 7071 och avser då representation som riktar sig till personer som inte är anställda inom VGR.
- Intern representation bokas på konto 4631 och riktar sig till personer som huvudsakligen är anställda inom VGR. .

Rutiner för representation i Sverige

- Chefer med budgetansvar har möjlighet att fatta beslut gällande intern representation. Alla utlägg eller beställning av representation som görs av övriga anställda måste på förhand godkännas av överordnad chef.

- Gällande extern representation har områdeschefer samt fastighetsdirektör möjlighet att fatta beslut. Områdeschefer har befogenhet att fatta beslut gällande extern representation upp till 0,1 basbelopp, därutöver har endast fastighetsdirektören denna befogenhet.
- Den interna representation som förekommer utgörs i huvudsak av kostnader för anställda i samband med informationsmöten, personalfester, styrelse-/hämndsammanträden och liknande. Kostnader för konferenser och utbildning omfattas inte av begreppet representation och bokas på konto 4611 eller 4699.
  - I enlighet med Regionens riktlinjer ska vid redovisning av representation alltid syftet med representationen samt vilka personer som deltagit alltid anges. Vid redovisning av kostnader för konferenser eller utbildningar ska i tillägg även program/schema bifogas fakturan.
  - Huvuddelen av Västfastigheters kostnader för representation inkommer via faktura, i synnerhet då det rör sig om större belopp. Vid representation av mindre belopp förekommer även utläggredovisningar av anställda.
  - Vid fakturering inkommer dessa automatiskt från Regionservice. Om beställaren angivit sitt beställar-id kommer fakturan direkt till denne som kontrollerar att fakturan överensstämmer med beställning. Beställaren ansvarar för att ange syfte, bifoga deltagarlista och eventuellt program/schema. Beställaren konterar även fakturan, alternativt ger ett konteringsförslag. Vi kontering kommer det i ekonomisystemet automatiskt upp en varning om att syfte och deltagarlista bör anges i fall detta saknas. Det är dock möjligt att avsluta utan att uppfylla detta.
  - Fakturan ska sedan attesteras av beställarens överordnade chef (budgetansvarig), vilket görs elektroniskt i ekonomisystemet. Beställare och attestant får enligt riktlinjer inte vara samma person. Det är attestanten som är skyldig att se till att syfte och deltagarlista bifogas samt att fakturan konteras på rätt ansvar.

- Om en anställd gjort ett utlägg med privata medel skall kvittot attesteras av närmast överordnad chef och skickas till Regionservice (lönadministrations) som reglerar skulden genom det personaladministrativa systemet Heroma. I underlaget som skickas skall syfte, deltagarlista samt originalkvittot finnas bifogade.
- Utbetalning sker därefter via lön.
- Chefer med budgetansvar har möjlighet att fatta beslut gällande intern representation. Alla utlägg eller beställning av representation som görs av övriga anställda måste på förhand godkänna av överordnad chef.

Rutiner för representation i utlandet

- Enligt intervjuad person är det väldigt ovanligt med representationskostrader i utlandet.
- I de fall utländsk representation skulle förekomma gäller samma regler och tillämpas samma rutiner som vid representation i Sverige.
- Kontroll av efterlevnad av representationspolicy
- Kontrollen av efterlevnad av representationspolicy sker löpande i samband med att attestanten kontrollerar att samtliga krav är uppfyllda. Om tveksamheter kring fakturor/kvittona identifieras skickas fakturan/kvittona tillbaka till beställaren för förklaring och förtydligande.
- Enligt Västfastigheters internkontrollplan görs även en årlig uppröjning för att säkerställa att regionens representationspolicy följs. En avstämning görs då av konto 4631 samt att 15 stickprov tas på fakturor för att säkerställa att program och deltagarförteckningar finns på konferenser och liknande.
- Ekonomichef skriver en rapport på utfallet av hela internkontrollplanen vilket rapporteras till fastighetsdirektören som beslutar om fortsatt hantering.

Stickprovskontroll

Genomförandet av stickprovskontroll

- Deloitte har på stickprovsbasis granskat förvaltningens kostrader för representation. 15 verifikationer har kontrollerats på kontona för intern och extern representation. Då kostraderna för extern representation endast uppgick till cirka 2 000 kr har två stickprov valts från detta konto och resterande från kontot med intern representation.

Resultat av stickprovskontrollen

- Nedan finns en sammanställning över de iakttagelser vi har gjort samband med våra stickprovskontroller. Utifallet av respektive stickprov framgår på sidan 18.
- I enlighet med diskussioner med intervjuade personer identifieras vid granskning väldigt fåga kostrader för extern representation och en relativt restriktiv kostrad för intern representation.
  - Av de kostrader som påträffats avser en väsentlig del julgåvor samt julbord och jullunch till personalen. Övriga kostrader är hänförliga till konferenser och aktivitetsdagar för anställda, fastighetsrämnadsmöte, mat och aktivitet i samband med födelsedagsfirande, blommor till invigning samt fika.
  - I ett av fallen saknas deltagarlista helt
  - I nio av fallen saknas fullständig deltagarlista med för- och efternamn på samtliga personer (i sju av dessa fall avser detta julgåvan).
  - Gällande julgåvorna saknas namn på de anställda som mottagit gåva.
  - Antalet beställda gåvor överstiger också antalet anställda
  - I tre av fallen saknas syfte eller att ett bristfälligt syfte är angivet.
  - I ett av fallen omfattades samma faktura både jullunch och konferens.
  - Erforderliga underlag hade bifogats kostraderna för lunden men varken syfte, deltagarlista eller program hade angivits för konferensen som hölls en annan dag.
  - I två av fallen, gällande extern representation, bedöms kostrader felaktigt bokade då det snarare bedöms utgöra övriga kostrader.

Nr	Datum Ver. nr	Konto	Avser	Rörelse- tillhöring-het	Spec Syfte	Spec Deltagare	Original- kvitto/Faktura	Attest	Kommentar
1	2013-10-25 31538341	4631	Aktivitetsdag för personalen	OK	OK	OK	OK	OK	Utan anmärkning
2	2013-12-31 501903	4631	Julgåva anställda	OK	OK	Ej komplett	OK	OK	Avser uppbockning av kostnad för julgåvor till personalen till ett styckpris om 450 kr (inkl. moms), vilket är inom ramen för momsavdrag. Flera uppbockningar har gjorts på olika kostnadsställen men det är en faktura som ligger till grund (se också stickprov 2,5,6,10,11 och 13). Bifogat fakturan finns det totala antalet anställda vid Västfastigheter men de anställda benämns inte vid namn. Antalet anställda åges uppgå till 363 personer men 382 julkåvor han beställts.
3	2013-12-18 55510925	4631	Matfika i samband med möte av Fastighetsnämnden	OK	OK	OK	OK	OK	Utan anmärkning
4	2013-02-01 31504601	4631	Konferens samt julbord för personalen	OK	OK	Ej komplett	OK	OK	Fullständig deltagarlista sakras, endast angivet hur många personer som deltagit enligt vad som står på kvittot.
5	2013-12-31 501903	4631	Julgåva till anställda	OK	OK	Ej komplett	OK	OK	Avser uppbockning av kostnad för julgåvor till personalen. Se stickprov 2 för vidare kommentar
6	2013-12-31 501903	4631	Julgåva till anställda	OK	OK	Ej komplett	OK	OK	Avser uppbockning av kostnad för julgåvor till personalen. Se stickprov 2 för vidare kommentar

Nr	Datum/ Vernr	Konto	Avser	Rörelse- tillhörighet	Spec Syfte	Spec Deltagare	Original: Kvitt/Faktura	Attest	Kommentar
7	2013-06-12 31521682	4631	Konferens och golfevent, World of Golf	OK	Saknas	OK	OK	OK	Tydligt syfte saknas. Inget program/schema för vad konferensen avser finns bifogat.
8	2013-10-01 31535609	4631	Mat och 5-kamp, Star Bowling	OK	Ej kompletts	OK	OK	OK	Kostnaden avser firande i samband med att två anställda fyllt 50 år. Kostnaden för maten överstiger det avdragsgilla beloppet om 90kr per person. Deltagarlistan anger inte i samtidiga fall både för och eftermänn.
9	2013-06-30 55009710	4631	Mat	OK	Saknas	Saknas	OK	OK	Både syfte och deltagarlista saknas varpå det inte går att avgöra vad kostnaden avser.
10	2013-12-31 501903	4631	Julgåva till anställda	OK	OK	Ej kompletts	OK	OK	Avser uppbokning av kostnad för julgåvor till personalen. Se stickprov 2 för vidare kommentar
11	2013-12-31 501903	4631	Julgåva till anställda	OK	OK	Ej kompletts	OK	OK	Avser uppbokning av kostnad för julgåvor till personalen. Se stickprov 2 för vidare kommentar
12	2013-12-31 31548661	4631	Jullunch och konferens	OK	Saknas delvis	Ej kompletts	OK	OK	Enligt fakturan har 38 personer ätit jultalrik den 17/12, enligt deltagarlistan har dock endast 37 personer nävrat. Detta beror enligt beställaren på ett sent avhopp. Enligt fakturan har även konferens ägt rum den 18/12. För denna finns varken syfte eller deltagarlista bifogat.

Nr	Datum/ Vet. nr	Konto	Avser	Rörelse- tillhörighet	Spec syfte	Spec Deltagare	Original- kvitto/faktura	Attest	Kommentar
13	2013-12-31 501903	4631	Julgåva till anställda	OK	OK	Ej komplett	OK	OK	Avser uppböckning av kostnad för julgåvor till personalen. Se stickprov 2 för vidare kommentar.
14	2013-02-01 31504832	7071	Bloommor till invigning av Rågården	Fel, bör ej bokas som representation	ET	ET	OK	OK	Fakturan avser inköp av blommor till invigningen av Rågården. Bör ej bokas som representation.
15	2013-11-01 55010557	7071	Fika	Okärt	Saknas	Saknas	OK	OK	Både syfte och deltagarlista saknas varpå det inte går att avgöra hur kostnaden bör bokas. Enligt diskussion med enheten avser kostnaden smörgåsar till besökande skolklass. Med avseende på detta bör fakturan snarare bokas som övrig kostnad

Iakttagelser/rekommendationer

Nedan har vi sammanställt de iakttagelser och rekommendationer som vi har identifierat vid vår granskning av intern och extern representation vid Västfastigheter.

Iakttagelse

Vid våra stickprov noterade vi att i flera fall saknades deltagarlista och ett syfte, vilket gör att det inte går att styrka om representationen är intern eller extern.

Rekommendation

Det är viktigt att alla underlag finns med innan attest sker av fakturorna. Vi rekommenderar därför att en genomgång av samtliga policy och riktlinjer härföriga till representation sker med de som har attestansvar. Vid denna

genomgång är det då viktigt att poängtala vikten av deras genombrott
innan attest för att kunna säkerställa att rutinerna efterlevs.

Iakttagelse

I våra stickprov har vi uppmärksammat att vissa kostnader bokförs på felaktiga konton.

Rekommendation

För att stärka den interna kontrollen och för att kunna ha kontroll över intern och extern representation anser vi att rutinerna för att säkerställa att kostnaderna bokförs på korrekt sätt stärks.

- Södra Älvborgs Sjukhus**

Deloitte har granskat processen och enhetens interna kontroll avseende intern och extern representation vid Södra Älvborgs sjukhus. Intervjuer har i huvudsak genomförts med redovisningschef.

Rutiner och riktlinjer

De rutiner och riktlinjer som Södra Älvborgs sjukhus skall följa avseende intern och extern representation är följande:

  - Regionstyrelsens riktlinjer för representation, gåvor och minnesgåvor, samt
  - Riktlinjer för redovisning av representation, utbildning och handkassor med mera.

Representation

Nedan har vi sammanfattat de rutiner som Södra Älvborgs sjukhus har gällande intern och extern representation.

Redovisning av extern- och intern representation

  - Extern representation bokförs på konto 7071 och avser då representation som riktar sig till personer som i huvudsak inte är anställda inom Västra Götalandsregionen.
  - Intern representation bokas på konto 4631 och riktar sig till personer som huvudsakligen är anställda inom Västra Götalandregionen. Det kan exempelvis handla om kostrader för anställda i samband med informationsmöten, personalfester, styrelse-/nämndsamtanträden och liknande.

Rutiner för representation i Sverige

  - Avdelnings- och klinikchefer har i allmänhet rätt till att använda sig av, och besluta om, intern och extern representation. Detta är dock inget
- som tydliggörs i några riktlinjer utan det är de vanliga attestreglerna som styr.

Enligt intervjuad redovisningschef är det relativt ovanligt med representationskostnader inom Södra Älvborgs Sjukhus. I ekonomihandboken framgår det vidare att representation skall tillämpas restriktivt.

Fakturering förespråkas alltid vid representasjonen istället för utläggssredovisning. Fakturomra kommer automatiskt från Ekonomiservice. På Ekonomiservice har fakturan redan ankomstregistrerats och förkonterats. När fakturan når verksamheten kontrolleras den och attesteras, där efter betalas den av Ekonomiservice. Fakturan ska attesteras av ansvarig attestant, det vill säga närmast överordnad chef eller avdelningschef. Det är attestanten som är skyldig att se till att syftet och deltagarlista bifogas samt att fakturan konteras på rätt ansvar/kostnadsställe.

Attest sker elektroniskt i faktureringssystemet.

  - Vid utlägg skall kvittot attesteras av närmast överordnad chef eller avdelningschef och skickas till Löneservice. I underlagen skall syfte, deltagarlista samt originalkvittot finnas bifogade. Utbetalning sker via lönen.

Rutin för representation i Utlandet

  - Det görs ingen skillnad i hanteringen av representation i Sverige och representation i utlandet. Representation skall bokas på ändamålsenliga konton och enligt anvisningar för kontoplan.

Kontroll av efterlevnad av representationspolicy

  - Tre gånger om året följer ekonomiavdelningen upp internkontrollplanen. För 2013 var en av områdena förtroendekänsliga poster. Deloitte har fått ta del av kontrollen som genomfördes i april 2013. I kontrollen granskades förtroendeplikitiga poster, bland annat konto 4391. Granskningen utfördes på 13 poster som i sin tur baseras på 10 personer som erhållit högst ersättning för utlägg via lön. Alla

- poster visade sig vara betalning av konferensresor utomlands. 12 av 13 av posterna saknade beslut och attester av biträdande sjukhusdirektör, vilket ska bifogas vid redovisning av utlägg enligt ekonomihandboken.
- Utländsk representation har det framkommit att redovisningschef önskar systematiska, standardiserade och gärna automatiska kontroller framtagna för hela regionen. I övrigt sker inga specifika kontroller eller stickprov på att underlagen avseende representation utan kontroll att policy och riktlinjer efterlevs åliger den som attesteras.

Stickprovskontroll

Genomförandet av stickprovskontroll

Deloitte har på stickprovsbasis granskat förvaltningens kostnader för representation. 16 verifieringar har kontrollerats avseende intern- och extern representation.

Resultat av stickprovskontroll

- Ingen utländsk representation har påträffats i stickprovskontrollen.
- I de flesta fall avsåg representationskostnaderna mat och lokalhyra vid utbildning och konferenser samt gåvor. Enligt riktlinjer ska måltider i samband med utbildning inte bokas som intern representation utan på konto 4611 Utbildning, kurs- och konferensavgifter. I samtliga stickprov fanns attest och inskannade originalunderlag.
- Deltagarlistor saknas eller är inkopplata i över hälften av stickproven.
- Även syfte saknas i många av fallen och i de fall syfte finns specificerat så är informationen begränsad.
- Vid konferenser, kurser och utbildningar ska enligt riktlinjerna även program bifogas vilket endast undantagsvis har skett i nedanstående fall.
- Majoriteten av fakturorna visade sig vara felbokade.
- I stickproven har kontroll inte skett huruvida attestanten är överordnad chef eller inte utan endast om fakturan är attesterad.
- Några av fakturorna var ej specificerade och det gick ej att utläsa vad som ingick i det fakturerade beloppet.
- För stickproven som avser gåvor till anställda saknas uppgift om vem som mottagit gåvan och anledningen till gåvan.

Nr	Datum/ Ver.-nr	Konto	Avser	Rörelse- tillhörighet	Spec. syfte	Spec. deltagare	Original- kvitto/ Faktura	Attest	Kommentar
1	2013-11-30 33034619	4631	Middag för 240 personer	Ej kompletta	Saknas	Saknas	OK	OK	Syfte och deltagarlista saknas, således svårt att bedöma rörelsetillskriftighet. Beloppet överstiger beloppsgränsen om 90 kronor per person. 133 kronor per person är kostnadsfört.
2	2013-07-10 33021369	4631	SF Bio, biobiljetter	Fel	-	-	OK	OK	Biobiljetter inköpta till personalklubben. Enligt notis på post-it-lapp är detta en felkontering. Biljettema ska säljas vidare till anställda för stälvmötestadspris.

Nr	Datum/ Ver.-nr	Konto Avser	Rörelse- tillhörighet	Spec. syfte	Spec. deltagare	Original- kvitto/ Faktura	Attest	Kommentar
3	2013-06-11 33016708	SF Bio, biobiljetter	Fel	-	-	OK	OK	Biljetter inköpta till personalklubben. Enligt notis på post-it-lapp är detta en felkontering. Biljettena ska säljas vidare till anställda för sälvkostnadspris.
4	2013-10-31 33031698	Annorlunda möten, "lära-känna-varandra" efter sammanslagning av enheten för rehabilitering	Okärt, ska eventuellt bokas på 4611 eller 4699	Ej kompletts bokas	OK	OK	OK	Det är svårt att bedöma rörelsetillhörighet. Fakturan är även dåligt specificerad då det inte framgår om hela beloppet är mat eller om lokal och företäckningsarsvode ingår. Specificering saknas. Beloppet överstiger beloppsgränsen för intern representation. 290 kronor per person är kostnadsfört.
5	2013-04-08 33010061	Konferens, en dag	Okärt, ska eventuellt bokas på 4611, 4699 eller 7619	Okärt, ska eventuellt bokas på 4611 eller 4699	Saknas	OK	OK	Syfte saknas och det är således svårt att bedöma rörelsetillhörighet. Konferenser ska enligt riktlinjer bokas på 4611. Interna planetingskonferenser ska bokas på 4699 och externa arbetsmöten på 7619.
6	2013-10-16 33029767	Planeringsdagar vuxenpsykiatrisk mottagning, två dagar	Fel, ska bokas på 4611 eller 4699	OK	OK	OK	OK	Konferenser ska enligt riktlinjer bokas på 4611. Interna planetingskonferenser ska bokas på 4699.
7	2013-05-31 33016401	Utvecklingsdagar, 2 dagar	Fel, ska bokas på 4611	Ej kompletts bokas	OK	OK	OK	Konferenser och utbildning ska enligt riktlinjer bokas på 4611. Deltagarlista saknas, endast specificerat: "Samtliga medarbetare på BJM U-hamn".
8	2013-10-14 33029377	Utvecklingsdag	Okärt, ska eventuellt bokas på 4611	Saknas	Saknas	OK	OK	Syfte och deltagarlista saknas och det är således svårt att bedöma rörelsetillhörighet. Konferenser och utbildning ska enligt riktlinjer bokas på 4611.
9	2013-06-27 33018566	Platsannonser	Fel	-	-	OK	OK	Platsannonsering i tidning. Enligt notis på post-it-lapp är detta en felkontering. Ska bokas på 4651.
10	2013-10-18 33030119	Konferens/möte, halvdag	Fel, ska bokas på 4611 eller 4699	Saknas	Saknas	OK	OK	Syfte och deltagarlista saknas och det är således svårt att bedöma rörelsetillhörighet. Konferenser och utbildning ska enligt riktlinjer bokas på 4611. Interna

Nr	Datum/ Ver. nr	Konto	Avser	Rörelse- tillhörighet	Spec. syfte	Spec. deltagare	Original- kvitto/ Faktura	Arrest	Kommentar
planeringskonferenser och arbetsmöten ska bokas på 4699.									
11	2013-01-02	4631	Gåvor	OK	Ej kompletts	Ej kompletts	OK	OK	Kostnaden avser gåva. Det som går att utläsa av underlaget är korrfattat: Minnesgåva Annette. Dock är två kamrar beställda, således saknas det information om vem den andra är till.
12	2013-03-19	4631	Gåvor	OK	Ej kompletts	Ej kompletts	OK	OK	Kostnaden avser gåva. Det som går att utläsa av underlaget är korrfattat: Minnesgåva Annette. Viket även stod på faktura ovan.
13	2013-08-14	4631	Gåvor	OK	Saknas	Saknas	OK	OK	Kostnaden avser gåva. Dock framkommer ingen information om till vem gåvan riktar sig eller av vilken anledning.
14	2013-11-14	7071	Klinikledningsdagar	Okärt, ska eventuellt bokas på 4611, 4699 eller 7619	Vuxenpsykiatiska kliniken, två dagar	OK	OK	OK	Beloppsreglera överstiger gränserna för extrem representation. Konferenser ska enligt riktlinjer bokas på 4611. Interna planeringskonferenser och arbetsmöten ska bokas på 4699. Externa arbetsmöten ska bokas på 7619 (lokalyror på 6014). Externa arbetsmöten är exempelvis planeringskonferenser för personer från andra förvaltningar.
15	2013-10-23	7071	Mat vid tillfälle (utbildning eller liknande)	Okärt	Saknas	Saknas	OK	OK	Syfte och deltagarlista saknas och det är säljedes svårt att bedöma rörelsetillhörighet. Det går inte att bekräfta om representationen är extrem.
16	2013-11-15	7071	Utvecklingsdag för SÄS Rehabkoordinatorer	Fel, ska bokas på 4611	4611	Saknas	OK	OK	Deltagarlista saknas men utbildningsprogram finns bifogat. Utbildningen avser SÄS Rehabkoordinatorer och ska således enligt riktlinjer bokas på 4611.

Iakttagelser/rekommendationer

Nedan har vi sammanställt de iakttagelser och rekommendationer som vi har identifierat vid vår granskning av intern och extern representation vid Södra Älvborgs sjukhus.

Iakttagelse

Vid våra stickprov har vi uppmärksammat att kostnader för intern representation i flera fall har bokförts på fel konto.

Rekommendation

För att stärka den interna kontrollen och för att kunna ha kontroll över intern och extern representation anser vi att rutinerna för att säkerställa att kostnaderna bokförs på korrekt sätt stärks.

Iakttagelse

Vid våra stickprov har vi noterat några fall där en specificerad faktura ej finns bilagd.

Rekommendation

För att säkerställa att rutiner och riktlinjer efterlevs rekommenderar vi att Södra Älvborgs sjukhus tydliggör för den som attesteras vikten av att samtliga underlag måste finnas bilagda innan attest sker.

Iakttagelse

Vid våra stickprov noterade vi att det saknades deltagarlista och ett syfte.

Rekommendation

Det är viktigt att alla underlag finns med innan attest sker av fakturorna. Vi rekommenderar därför att en genomgång av samtliga policy och riktlinjer härförliga till representation sker med de som har attestansvar. Vid denna genomgång är det då viktigt att poängtala vikten av deras genomgång innan attest för att kunna säkerställa att rutinerna efterlevs.

ed Deloitte avses en eller flera av Deloitte Touche Tohmatsu Limited, en brittisk juridisk person (Eng: "limited by guarantee"), och dess nätverk av medlemsfirmor, som var och en är juridiskt åtskilda och oberoende enheter. För en mer detaljerad beskrivning av den legala strukturen för Deloitte Touche Tohmatsu Limited och dess medlemsfirmor, besök www.deloitte.com/about.

Deloitte erbjuder tjänster inom revision, skatterådgivning, business consulting och finansiell rådgivning till offentliga och privata klienter inom en mängd branscher. Med ett globalt nätverk av medlemsfirmor i mer än 150 länder, kan Deloitte erbjuda spetskompetens av världsklass och djup lokal expertis för att hjälpa klienter med de insikter de behöver för att ta itu med sina mest komplexa utmaningar. Deloitte har 200 000 medarbetare i nätverket till fast beslutna att bli standard of excellence.

Denna dokument innehåller endast allmän information. Varken Deloitte Touche Tohmatsu Limited, dess medlemsfirmor eller deras närliggande företag (gemensamt kallade "Deloittes Nätverk") lämnar råd eller tjänster genom denna publicering. Innan beslut fattas eller åtgärd vidtas som kan påverka din ekonomi eller din verksamhet, bör du konsultera en professionell rådgivare. Inget företag inom Deloittes Nätverk är ansvarigt för någon skada till följd av att man har förtit sig på information i detta dokument.

Ärende 10

Ärende 10

Anmälan av delegeringsbeslut vid styrelsens sammanträde 30 oktober 2014

Förslag till beslut

Sammanställningen över delegeringsbesluten läggs till handlingarna.

Ärendet

Följande beslut som fattats med stöd av delegering anmäls.

Kansli

Beslut att inte lämna ut allmän handling, Dnr 211/2014

Personal

- Tecknande av lokala kollektivavtal inom ramen för AB – lokalt kollektivavtal angående poängmodell vid avdelning 23 barn och ungdomskliniken NÄL
- Avstängning av tjänst, Dnr 15:50/2014

Ekonomi

- Utse attestanter och utanordnare, juli 2014
- Utse attestanter och utanordnare, augusti 2014
- Utse attestanter och utanordnare, september 2014
- Anmälan om bisyssa, dnr 1:80/2014
- Träffa och säga upp tjänsteavtal, avtalslista 2014-10-20
-

Fastighet

Ärende 11

Ärende 11

Anmälningsrärenden 25 september 2014

Inkomna skrivelser

-

Utgående skrivelser

-

Regionstyrelsen

NU-sjukvården – NÄL, till-/ombyggnad av lokaler för akutmottagning, fas 2,
2014-09-30, § 538

Finansiering av regiongemensam konferensbokningstjänst, 2014-09-30, § 539

Regionfullmäktige

Arvodesbestämmelser för förtroendevalda i Västra Götalandsregionen
mandatperioden 2014-2018, 2014-10-07, § 120

Övriga styrelser och nämnder

-